N°. 423.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

WOENSDAG 4 OCTOBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden
Voor de overige steden des Rijks

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Daags vóór de opening zijner lessen werd den hoogleeraar Ter Haar te Utrecht een adres van 67 theologische studenten aangeboden, in hetwelk hij werd uitgenoodigd om zijn onderwijs in *de moedertaal* te geven. De hoogleeraar wees dat verzoek van de hand. Tegelijk maakte hij aan degenen, die hem het adres kwamen aanbieden, bekend, dat weinige dagen vroeger de Regering het advies der theologische faculteit omtrent het gebruik der latijnsche taal had gevraagd, en dat de faculteit ten gunste van het latijn had geadviseerd. Een en ander maakte in de studentenwereld een zeer ongunstigen indruk. Men begon te vreezen, dat het advies der professoren op de regeling van het hooger-onderwijs welligt een verkeerden invloed zou kunnen uitoefenen. Men begreep, dat eene demonstratie noodzakelijk was geworden. Onmiddelllijk werd dan ook een adres aan den minister van Binnenl. Zaken opgesteld en in omloop gebragt, waarin op de afschaffing van het latijn met klem werd aangedrongen. In twee dagen tijds was het met de handteekeningen van *honderd zes en vijftig* studenten (allen, *zonder eenige uitzondering*, theologanten) bedekt. Reeds den 28sten September is het naar 's Hage opgezonden. Het is van den volgenden inhoud:

Aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De ondergeteekenden, allen Studenten in de Godgeleerdheid aan de Utrechtsche Hoogeschool:

Langs officiëusen weg vernomen hebbende, dat onlangs door de Hooge Regering aan de theologische faculteit dezer Hoogeschool de vraag is voorgelegd, in hoever het voortdurend gebruik der Latijnsche taal bij het onderwijs, naar het oordeel der faculteit, nuttig werkt;

vernomen hebbende, dat de faculteit *ten gunste* van het Latijn heeft geadviseerd;

bedenkende, dat de sedert meer dan vijf-en-twintig jaren beloofde en vurig gewenschte hervorming van ons hooger onderwijs thans weldra schijnt te zullen tot stand komen;

overwegende, dat het bovengenoemde advies der theologische faculteit bij de Hooge Regering verkeerde denkbeelden zou kunnen opwekken omtrent den bestaanden toestand en het al- of-niet wenschelijke zijner bestendiging:

doordrongen van het bewustzijn, dat de inrigting van het hooger onderwijs eene zaak is waarbij, meer dan eenig ander, de student belang heeft, en waarvan de gebreken, meer dan door eenig ander, door hem worden gevoeld;

overtuigd, dat nòch hun hoogleeraren nòch 's Lands Hooge Regering het eene ongepaste aanmatiging zullen achten, wanneer die studenten in het belang hunner studiën hunne stem doen hooren;

geven met den diepsten eerbied aan Uwe Excellentie te kennen:

dat sints lang de studenten-wereld behoefte voelt aan een akademisch onderwijs, niet langer gewrongen in het knellend keurslijf van eene taal, die aan den vooruitgang der wetenschap vreemd is gebleven, maar getooid in den natuurlijken en daarom voor Nederlanders onmisbaren vorm der levende moederspraak.

Zij veroorloven zich de vrijheid den wensch uit te spreken, dat bij het ontwerpen eener wet op het hooger onderwijs door Uwe Excellentie op deze behoefte zal worden gelet, en dien wensch durven ze met bescheidenheid, maar tegelijk met nadruk in de aandacht van Uwe Excellentie aanbevelen.

Zij rekenen het volkomen onnoodig, de vele bewijsgronden bij Uwe Excellentie in herinnering te brengen, waarmêe ze het redelijke van hun' wensch zouden kunnen aandringen.

Hun adres heeft geen ander doel, dan om Uwer Excellentie de stem der theologische studenten te doen hooren tegenover het advies der theologische faculteit.

Met voldoening mogen zij er bijvoegen, dat er tusschen het advies der hoogleeraren en dit adres meer overeenstemming zou hebben bestaan, wanneer een verzoek aan den jongstbenoemden Hoogleeraar, om zijne lessen in de moedertaal te geven, eenige dagen vroeger dan geschied is, ware ingeleverd.

Namen gelden hun niet voor bewijsgronden. Ze zouden anders twee mannen kunnen noemen; de een, uitmuntend onder de leeraars der wetenschap in Nederland en een sieraad dezer Akademie — de ander, de vorst van Europa's hedendaagsche letterkunde, — en die beide, de onredelijkheid van het gebruik der Latijnsche taal met klem hebben betoogd: Opzoomer en Macaulay.

Alleen vestigen ze ten slotte de aandacht van Uwe Excellentie nog op het verblijdend feit, dat ook hunne Duitsche Akademiebroeders de vervanging van het Latijn door het Nederlandsch wenschelijk rekenen, en daarvan door hunne onderteekening op dit adres deden blijken.

'T Welk doende, enz.

Met opregt genoegen vermelden wij dit feit. Het is de eerste maal, dat Nederlandsche studenten zich doen gelden bij de regeling hunner zaken. Wij hopen, dat het niet bij die eerste schrede op den goeden weg zal blijven. Al aanstonds hopen we, dat Leijden, Groningen en Amsterdam hun protest tegen het voortdurend gebruik der latijnsche taal met dat van Utrecht zullen vereenigen. Voorts hopen wij dat, bij tijd en wijle, de studenten-wereld over een eventueel wetsvoorstel tot regeling van het hooger-onderwijs met nadruk haar stem zal doen hooren. Wij hopen, dat op haar Plautus woord niet van toepassing zal zijn: »O here charmide, quam, absente te, res tua hic distrahitur tibi!»

Staatsbegrooting voor 1855.

IXde HOOFDSTUK A. (*Nationale schuld.*)

Iste AFDEELING. *Interesten, lijfrenten en tontines, mitsgaders amortisatie van schuld.* Art. 1. Interesten van een kapitaal van *f* 803,616,600 ingeschreven of in te schrijven rentegevende schuld à twee en een half ten honderd, verschijnende 30 Junij en 31 December 1855 *f* 20,090,415; art. 2. Interesten van een kapitaal van *f* 120,144,230.70 ingeschreven of in te schrijven rentegevende schuld à drie ten honderd, verschijnende 1 Maart en 1 September 1855 *f* 3,604,326.92; art. 3. Interesten van de schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-syndicaat à drie en een half ten honderd, van een kapitaal van *f* 20,520,000 over het halfjaar verschijnende 1 April 1855, en van een kapitaal van *f* 20,231,000 over het halfjaar verschijnende 1 October 1855 *f* 713,142.50; art. 4. Interesten van een kapitaal van *f* 233,081,500 ingeschreven of in te schrijven rentegevende schuld à vier ten honderd, verschijnende 1o. April en 1o. October 1855 *f* 9,323,260; art. 5. Interesten, door het Rijk gewaarborgd, van een kapitaal van *f* 14,748,500 obligatiën ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen à vier ten honderd, verschijnende 1o. April en 1o. October 1855 *f* 589,940; art. 6. Interesten van de schatkistbilletten, waarvan de uitgifte is toegestaan tot een kapitaal van *f* 13,800,000 tegen hoogstens vier en een vierde ten honderd, zoo voor rente als voor kosten van uitgifte *f* 586,500, doch waarvoor wordt gebragt *f* 416,500; art. 7. Interesten van borgtogten van rekenpligtige ambtenaren à vier ten honderd, verschijnende 30 Junij en 31 December 1855 *f* 9,300; art. 8. Gewone lijfrenten over het jaar verschijnende 1o. Januarij 1855 *f* 73,000; art. 9. Lijfrenten ten laste der domeinen geloopen, hebbende *f* 11,550.05; art. 10. Nijmeegsche tontinaire lijfrenten over het jaar verschijnende 1o. Januarij 1855 *f* 6,000; art. 11. Amortisatie van nationale schuld *f* 915,362.50; totaal *f* 35,752,796.97.

IIde AFDEELING. *Renten en aflossingen van geldleeningen, zoomede renten van vrijwillige en geregtelijke consignatien.* Art. 12. Renten en aflossing der geldleening voor den straatweg van Utrecht naar Deventer, verschijnende 1o. Mei 1855 *f* 2,870; art. 13. Renten en aflossing der geldleening voor den kiezelweg van Zutphen naar Goor, verschijnende 1o. November 1855 *f* 9,377.50; art. 14. Renten van kapitalen opgenomen tot verbetering en tot onderhoud van groote wegen in het voormalig land van Valkenburg in het hertogdom Limburg, krachtens overeenkomsten met de belanghebbende gemeenten gesloten, ten laste van den Staat gebragt, verschijnende in 1855, te weten: van *f* 2,072 à $3\frac{1}{2}$ ten honderd *f* 72.52; van *f* 23,762.61 à 3 ten honderd *f* 712.88; te zamen *f* 785.40; art. 15. Renten van vrijwillige en geregtelijke consignatien *f* 16,550; te zamen *f* 29,582.90; totaal generaal *f* 35,782,379.87.

Vergeleken met de begrooting van 1850 is op dit hoofdstuk bespaard aan renten *f* 1,088,093.46.

IXde HOOFDSTUK. B. (*Departement van Finantiën.*)

Iste AFDEELING. *Kosten van het Departement.* Art. 1. Tractement van den Minister *f* 12,000; art. 2. Tractementen van den hoofd-administrateur, van den secretaris-generaal en van de verdere ambtenaren en bedienden *f* 211,000; art. 3. Bureau- en locaalbehoeften en drukwerk *f* 34,000; art. 4. Reis- en verblijfkosten *f* 300, totaal *f* 257,300.

IIde AFDEELING. *Kosten van administratie van de grootboeken der nationale schuld f* 46,280.

IIIde AFDEELING. *Kosten van administratie der rentebetaling van de nationale schuld f* 30,515.

IVde AFDEELING. *Kosten van het agentschap van het Ministerie van Finantiën te Amsterdam f* 22,810.

Vde AFDEELING. *Kosten van administratie der publieke schatkist f* 105,500.

VIde AFDEELING. *Kosten van het muntwezen f* 27,255.

VIIde AFDEELING. *Kosten van de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, de scheepvaartregten en den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken f* 3,090,394.47½.

VIIIste AFDEELING. *Kosten van de administratie der indirecte belastingen van de Staats-loterij en van de bewaring van het kadaster f* 536,670.

IXde AFDEELING. *Kosten van administratie der posterijen f* 873,473.

Xde AFDEELING. *Kosten van administratie en lasten der domeinen, mitsgaders het geldelijk beheer der groote wegen, vaarten of kanalen en veren f* 261,128.

XIde AFDEELING. Art. 59. Honorarium van den lands-advocaat *f* 1,000.

XIIde AFDEELING. *Pensioenen, wachtgelden, subsidie en restitutiën f* 1,097,256.65.

XIIIde AFDEELING. Onvoorziene uitgaven *f* 25,000, totaal generaal *f* 6,374,582.22½.

De artt. 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 60, 61 en 63 zijn als voor overschrijving vatbaar aangewezen.

Dit hoofdstuk is mede hooger geraamd dan in 1854, en wel tot een bedrag van *f* 43,408.49.

Xde HOOFDSTUK. (*Departement van Oorlog.*)

Iste AFDEELING. *Kosten van het Departement.* Art. 1. Tractement van den Minister *f* 12,000; art. 2. Tractementen van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren aan 't depart. enz. *f* 113,180.50; art. 3. Bureau- en locaalbehoeften, benevens drukwerk *f* 12,919.50, totaal *f* 138,100.

IIde AFDEELING. *Tractementen, bureaukosten, toelagen en fouragegelden voor paarden van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armée, van de provinciale en plaatselijke staven.* Art. 4. Groote staf *f* 24.258; art. 5. Generale staf *f* 67,574; art. 6. Administratie der armée *f* 25,200; art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 79,858; art. 8 Kosten voor verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beide daaruit voortvloeijende uitgaven; en remuratien aan élèves bij de kaarten-steendrukkerij *f* 5,000, totaal *f* 202,160.

IIIde AFDEELING. *Tractementen, soldijen, toelagen, fouragegelden voor paarden en verdere kosten van de verschillende wapencorpsen, alsmede gratificatien te verleenen aan de met ligchaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen.* Art. 9. Wapen der infanterie, staf en corpsen *f* 4,227,253.94½; art. 10. Wapen der cavalerie, staf en corpsen *f* 1,612,188.67½; art. 11. Wapen der artillerie, staf en corpsen *f* 1,457,811.52; art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sappeurs *f* 273,443.71, totaal *f* 7,570,697.85.

IVde AFDEELING. art. 13. Remonte *f* 120,000.

Vde AFDEELING. *Koninklijke akademie voor de Zee- en Landmagt.* Art. 14. Tractementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, zoo door het Departement van Marine te verstrekken, als die voor de opleiding der adelborsten en kadets betaald wordende *f* 43,100.

VIde AFDEELING. art. 15. Reiskosten en vacatiën *f* 24,000.

VIIde AFDEELING. *Geneeskundige dienst.* art. 16. Tractementen, toelagen en daggelden, zoo der officieren en kweekelingen bij de militaire geneeskundige dienst, als van de administrateurs en verdere geëmploijeerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen *f* 258,000. Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst *f* 199,000; totaal *f* 457,000.

VIIIste AFDEELING. Art. 18. Vuur en licht in de wachten *f* 25,000.

IXde AFDEELING. Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden enz. *f* 60,000.

Xde AFDEELING. *Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aankleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.* Art. 20. Jaarwedden van beambten, daggelden voor werklieden enz. bij de artillerie-stapel- en constructie-magazijnen en bij de inspectie der draagbare wapenen te Delft, Maastricht, Gorinchem, Dordrecht, Luik, enz. *f* 145,000; art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie en der draagbare wapenen, met alles wat daarop alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft *f* 205,500; totaal *f* 350,500.

XIde AFDEELING. Art. 22. Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren *f* 526,000.

XIIde AFDEELING. *Verschillende uitgaven.* Art. 23. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en weezen-kas voor de officieren van de landmagt *f* 1,200; art. 24. Kosten tot verzekering en uitoefening van de eeredienst bij de militairen *f* 8,000; art. 25. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loodsen *f* 5,000; art. 26. Kleine tegemoetkomingen, reisgelden enz. *f* 900; art. 27. Drukwerk van onderscheiden aard *f* 6,000; art. 28. Subsidie aan de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt *f* 12,000; art. 29. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie *f* 6,000; art. 30. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen en kampementseffecten enz. *f* 25,000; art. 31. Kosten wegens vestiging en onderhoud van militaire huisgezinnen in de koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid *f* 38,016.20; art. 32. Gratificatien *f* 12,000; art. 33. Proceskosten van verschillenden aard *f* 1,000; art. 34. Subsidie aan het Invaliden-huis te Leyden *f* 5,000; art. 35. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiersdienst, mitsgaders van medailles voor trouwe dienst *f* 650; art. 36. Kosten vallende op het kamperen van troepen *f* 6,000; totaal *f* 126,766.20.

XIIIde AFDEELING. Art. 37. Tractementen, soldijen en verdere kosten van het corps maréchaussée enz. *f* 183,000.

XIVde AFDEELING. *Overcomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden en wachtgelden.* Art. 38. Overcomplete officieren enz. *f* 22,000; art. 39. Pensioenen, gagementen en onderstanden *f* 1,515,000; art. 40. Wachtgelden enz. *f* 3,261; totaal *f* 1,540,261.

XVde AFDEELING. Art. 41. Onvoorziene uitgaven *f* 78,684.95; totaal generaal van het hoofdstuk *f* 11,445,270.

De artt. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 25, 27, 29, 30, 33, 35, 36, 37, 38, 39 en 40 zijn, als voor overschrijving vatbaar, aangewezen.

In de *Memorie van Toelichting*, tot dit hoofdstuk behoorende, zegt de Minister o. a. dat de wetten van 24 December 1853 en van 14 April 1854, houdende vaststelling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den jare 1854, en de verhooging van dat hoofdstuk, om zoo te spreken, tot grondslag strekken der raming van dezelfde begrooting over 1855, of wijzen daarvan genoegzaam de zamenstelling aan.

Er bestaat echter verschil, omdat, verscheiden posten van uitgaaf in 1854 slechts voor acht maanden werden berekend, die nu, zoo als natuurlijk is, voor het volle jaar of twaalf maanden zijn gebragt.

De noodzakelijkheid van die berekening heeft echter niet toegelaten, de miliciens, even als in 1854, voor acht maanden te brengen, omdat men dan tot een hooger eindcijfer zou zijn gekomen dan voor 1854, hetgeen, in verband tot de algemeene finantiële behoeften, niet doenlijk is beschouwd.

Ware dit het geval niet, dan zoude men in den geest der opgave, vervat in de Memorie van Beantwoording van den 17den Maart dezes jaars, nº. 13, bij het behandelen van de verhooging der begrooting over dezen jare, het eindcijfer op twaalf millioen gulden hebben gebragt, ten einde alsdan de miliciens, zoo als de Grondwet toelaat, gedurende twaalf maanden onder de wapenen te kunnen houden, hetgeen voor 's Rijks belangen in alle opzigten zoo nuttig zou wezen.

Daardoor toch worden de miliciens beter voor de krijgsdienst gevormd. De last van weinige maanden langere dienst kan tegen dat belang niet opwegen als men nagaat, dat de milicien, na zijn ontslag als zoodanig, tot de dienst der schutterijen overgaat; een middel van tegenweer, waarop bij de Grondwet in tijden van gevaar en van oorlog te regt is gerekend.

Ook staat dit alles in naauw verband met de aangelegenheden van de dienst in 's Rijks overzeesche bezittingen, daar naar mate de getalsterkte van het leger hier te lande gunstig is, dit ook eenen voordeeligen invloed uitoefent op de aanvulligen, welke het leger in Indie op den duur en aanhoudend behoeft.

Men mag die groote belangen voor eene tijdelijke verligting van den last der ingezetenen niet uit het oog verliezen, en men zal dus ook tot die verhooging moeten komen, zoodra de tijdsomstandigheden dit zullen vorderen, of 's Rijks finantien dit zullen toelaten.

De miliciens zullen in het aanstaande jaar, de begrooting goedgekeurd wordende, slechts zes maanden onder de wapenen blijven; dit geschiedt, om hen niet te midden van den winter te ontslaan, hetgeen men wil voorkomen, en welke overweging ook waarschijnlijk aanleiding zal geven, dat de miliciens thans in dienst, voor zoover zij niet tot aanvulling der ontbrekende vrijwilligers onder de wapenen moeten blijven, eene maand vroeger zullen worden ontslagen.

Deze schikking voor 1855 zal tevens toelaten om de posten voor het materieel eenigzins te verhoogen, hetgeen noodzakelijk is, zoowel wat de dienst der genie als der artillerie aangaat.

Maar ook de ondervinding heeft sedert lang aangetoond, dat de militair, die slechts 25 cents soldij per dag heeft, daarvan bij de vermeerderde duurte der levensbehoeften niet kan bestaan, uit welken hoofde men het voornemen heeft die klasse eene verhooging te geven van *twee cent* per dag, waardoor in den toestand dier militairen eene verbetering, hoezeer nog zeer gering, zal worden gebragt.

Hoe gezegend ook verder de oogst allerwege zijn moge, het is nog niet na te gaan welken invloed dit op de prijzen der voornaamste levensbehoeften hebben zal. Evenwel heeft men gemeend eenigzins op eene vermindering te mogen rekenen, in de hoop dat men in deswege gekoesterd wordende verwachting niet worde te leur gesteld.

Men zal wijders opmerken, dat het cijfer der pensioenen in het algemeen hooger dan op vorige begrootingen is gebragt. Dit is geschied, omdat men vroeger gemeend heeft, dat men het versterf te hoog berekend had.

XIde HOOFDSTUK. (*Departement van Kolonien*).

1ste AFDEELING. *Kosten van het Departement.* art. 1 Tractement van den Minister *f* 12,000; art. 2. Tractement van den secretaris-generaal, de verdere hoofd- en mindere ambtenaren en maandgeld van de klerken en geëmploijeerden, mitsgaders van schrijfloonen, alsmede daggelden der bedienden en adsistent-bedienden *f* 75,028.50. art. 3. Bureau- en lokaalbehoeften, benevens drukwerk *f* 11,850. art. 4. Reis- en verblijfkosten *f* 200; totaal 99,078.50.

IIde AFDEELING. *Pensioenen en wachtgelden.* art. 5. Pensioenen. *a.* ingeschreven in de gewone en buitengewone grootboeken, mitsgaders in de beide bijboeken *f* 4,701. *b.* waarop na 1 Julij 1846 regten zijn verkregen *f* 8,326, te zamen *f* 13,027. art. 6. Wachtgelden ten behoeve van ambtenaren uitgevallen ten gevolge van maatregelen van algemeen bestuur *f* 824, te zamen *f* 13,851.

IIIde AFDEELING. *Onvoorziene uitgaven* *f* 3,000, totaal-generaal *f* 115,929.50.

Het cijfer, voor het jaar 1854 geraamd, overtreft de werkelijke uitgaven van 1853 met *f* 4,277.18.

Van dat bedrag behoort echter te worden afgetrokken het verschil tusschen de organieke som van *f* 4000 voor tractement van den secretaris-generaal uitgetrokken, en de toelage door den tegenwoordigen titularis genoten, ad *f* 2,500 's jaars *f* 1,500, benevens de som voor onvoorziene uitgaven, die geheel of gedeeltelijk kan vrijvallen, ad *f* 3,000, waardoor de raming voor 1855 eigenlijk *f* 222.72 lager wordt, dan in 1853 ten laste van het XIde hoofdstuk is uitgegeven.

XIIde HOOFDSTUK. (*Onvoorziene uitgaven.*)

Eenig artikel. Onvoorziene uitgaven *f* 100,000.

WET OP DE MIDDELEN.

Art. 1. Ter goedmaking van de uitgaven, begre... in de algemeene begrooting over 1855, zullen ove... jaar worden gebezigd: 1o. de rijks- directe en indi... belastingen, accijnsen en regten, hierna geno... zoo als dezelve thans worden geheven of door nade... wettelijke bepalingen mogten worden geregeld... waarvan de raming der opbrengsten bij deze wet... gevoegd, te weten: *a.* de *grondlasten*, *b.* de belasting op het *personeel*, *c.* het *patentregt*, *d.* de *accijnsen*, *e.* de regten en boeten van *zegel*, *registratie*, *griffie*, *hypotheek* en *successie*, *f.* de regten op den in... *uitvoer*, de *scheepvaartregten*, de *vuur-*, *ton-* en ... *kengelden* en het *formaatzegel*, *g.* de *waarborg* en ... *belasting* der *gouden* en *zilveren werken*; 2o. de ... komsten der *domeinen*, *wegen* en *vaarten*; 3o. de ... *brengst* der *posterijen*: 4o. de *opbrengst* der *Sta...* *loterij*; 5o. de *opbrengst* der *uitgegeven acten* voor ... *jagt* en *visscherij*; 6o. het *regt* op de *mijnen*; 7o. ... *opcenten* op de hoofdsom der volgende belasting... accijnsen en regten, te weten: *a. een en twintig* ... *een halve opcenten* op de *grondbelasting*, *b. tw...* *opcenten* op het *personeel*, *c. acht en twintig* ... *centen* op het *patentregt*; zullende de opcenten ... het personeel en het patentregt geheven worden ... het geheele belastingjaar, eindigende den la... April 1856; *d. zestig* opcenten van den ac... op het *binnenlandsch gedistilleerd* en het *buitenla...* *gedistilleerd*, alsmede op het *collectief zegel* da... behoorende, en op de *vervoerbiljetten* van *al* de accij... *f. acht en dertig* opcenten van den accijns op ... *geslagt*, het *zout*, de *zeep*, de *bieren* en *azijnen* ... *steenkolen*, alsmede op het *collectief zegel* daartoe... hoorende; *g. acht en twintig* opcenten van den a... op den *turf*, en op het *collectief zegel* daartoe... hoorende; *h. acht en dertig* opcenten op de reg... boeten van *zegel*, *registratie*, *griffie*, *hypoth...* *successie*; *i. dertien opcenten* op de regten op den ... *uitvoer* en *acht en dertig* opcenten van het *formaat...* *j. vijftien ten honderd* van de belasting der *gou...* *zilveren werken*, voor *essaailoon*, *k. vijftien* op... van het regt op de *mijnen*, voor *kwade pos...* *collecteloon*, 8°. de *verschillende ontvangsten* en ... *lige baten*, vermeld in de raming van opbrengs... deze wet gevoegd; 9°. de onvervreemdbare re... *vier maal honderd duizend gulden*, ten laste van ... bepaald bij § 1 van art. 63 van het verdrag v... 5den November 1842, goedgekeurd bij de w... den 4den Februarij 1843 (Stbl. nº. 3); 10°. ... keeringen, te zamen van *negen millioen acht h...* *duizend gulden*, uit de geldmiddelen van 's Rijks ... zeesche bezittingen, tot kwijting der renten te... dier bezittingen daargesteld: *a.* volgens artt. ... der wet van den 24sten April 1836 (Stbl. no. ... een kapitaal groot *honderd veertig millioen gulden* ... ten honderd.

b. volgens art. 4 van dezelfde wet, van een ... nog groot *twee en twintig millioen vijf honderd* ... *zend gulden*, à 4 ten honderd, *c.* wegens de ... ten bedrage van *drie millioen drie honderd* ... *gulden*, op schulden regtstreeks geloopen hebben ... laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, welke ... schuldverwisseling of aflossing volgens de wet va... 25 Junij 1844 (*Stbl.* no. 28) zijn begrepen, en ... voorkomen onder het IXde hoofdstuk *A* van de ... grooting der Staatsuitgaven; 11o. de som, ove... jaar 1855 beschikbaar zullende blijven als het ... slot van de ontvangsten en uitgaven der volkplan... en bezittingen van het Rijk in andere wereld... en die, wanneer het juiste bedrag daarvan zal k... worden bepaald, nader bij de wet aan de schatk... worden aangewezen. Art. 2. Naar aanleiding va... 35 der wet van den 21 April 1810 (*Bulletin des* ... no. 283), wordt het proportioneel regt op de m... voor den jare 1855 bepaald op *twee en een ha...* *honderd* der zuivere opbrengst.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Zij, die gisteren nog twijfelden aan de waarheid ... eene groote overwinning, door de geallieerden in de ... behaald, moeten thans wel overtuigd zijn. De Fra... *Moniteur* deelde gisteren morgen een rapport mede ... den maarschalk de St. Arnaud, van den 20sten ge... kend, waarbij alles bevestigd wordt, hetgeen om... den slag aan de Alma is gezegd. Na een gevecht, ... uren geduurd heeft, is het Russische kamp door ... allieerden stormenderhand ingenomen: de Franschen ... ben 1400 man verloren, het verlies der Engelschen ... Turken is nog onbekend. Het kanon van de Invaliden ... Parijs heeft door zijn gebulder deze overwinning ... gemaakt.

Maar nog steeds bestaat er twijfel omtrent de ge... van den slag. De *Moniteur* heeft bij het bovenstaande ... particuliere depêches opgenomen, die de overgave ... Sebastopol melden. De stad, de haven, de ...

materieel, het garnizoen, alles zou in handen der geallieerden zijn gevallen.

De *Courier du Pas de Calais* zegt in een buitengewoon nº. van Arras 1 October, dat op het oogenblik, waarop Keizer Napoleon te midden van de troepen, die het kamp van Boulogne vormen, eene groote afscheids-revue hield en eene proclamatie liet afkondigen, waarin hij de troepen op het nut van kamperingen wees en de hardheden, die in den winter door hen verduurd zouden worden, vergeleek met de vermoeijenissen van andere Fransche legerkorpsen, in Griekenland, te Rome, in Algerie, te Bomarsum, *terwijl anderen welligt in deze oogenblikken de Fransche adelaars op de muren van Sebastopol planten*, — op dat oogenblik, zeggen wij, zou een koerier [illegible] zijn aangekomen met de depêche van den consul te Bucharest, waarbij de inneming van Sebastopol wordt medegedeeld. De Keizer zou deze depêche luide hebben voorgelezen; de geestdrift der troepen, op het vernemen van dit berigt, was onbeschrijfelijk.

Ook wij vragen, met zoo vele anderen, hoe heeft zich dit wapenfeit toegedragen? Wanneer heeft de sterkte zich overgegeven? Dit alles is onbekend; binnen weinige uren zal de telegraaf ons weldra bijzonderheden mededeelen, in afwachting van de nadere berigten, die de officiële rapporten zullen moeten aanbrengen.

Men weet tot nog toe alleen, dat de overgave van Sebastopol voorafgegaan is door een slag, die op de oevers van de Alma tegen een verschanst Russisch leger is geleverd. Deze slag heeft den 20sten Sept. plaats gehad. Maar de vraag is, wat heeft later plaats gevonden? Sommigen onderstellen, dat er nieuwe gevechten aan de Balbek [illegible] riviertje op slechts zes mijlen van Sebastopol [illegible] geleverd zijn. Anderen willen, dat de strijd van den 20sten de eenige is geweest, dat de aanval op Sebastopol den 21sten plaats had gehad en dat het zich tegen den 25sten had overgegeven. Dit zijn echter alle min of meer gewaagde onderstellingen en welke officiële rapporten men nu ook moge ontvangen; de inneming van Sebastopol binnen zoo weinige dagen zal steeds eene der merkwaardige krijgsoperatien van den nieuweren tijd zijn.

Vooral vereischt eene zinsnede in de overgebragte depêches nadere verklaring, zoools ook de *Moniteur* opmerkt. Het garnizoen heeft zich, zeggen de berigten, liever krijgsgevangen willen geven, dan van de vrijheid om af te trekken, die verleend werd, gebruik te maken. In dit berigt ligt veel, dat zonderling klinkt. Er zijn Fransche bladen, die dit feit op de volgende wijze willen verklaren: Zij onderstellen, dat de soldaten even als te Bomarsund, de verdediging moede, de officieren tot de overgave zouden hebben gedwongen. Het is natuurlijk, dat men zich omtrent deze bijzonderheid, evenzeer als over alle andere punten, in gissingen verdiept, in afwachting van nadere officiële tijdingen.

Natuurlijk zijn de berigten van elders schaars. Overal is de aandacht door het groote feit bezig gehouden.

Uit Hamburg is evenwel een vrij belangrijk berigt ontvangen; indien dat berigt waar mogt blijken te zijn, dan kan men op nieuw belangrijke feiten verwachten. Volgens eene van daar ontvangene depêche zou de oud-admiraal Parceval Deschenes te Kiel zijn aangekomen; hij zou voorts het bevel aan alle in de Oostzee verspreide Fransche schepen hebben laten toekomen, zich op nieuw bij hem te voegen; de officieren van het eskader, voegt de depêche er bij, zijn algemeen van oordeel, dat men zich op nieuw bij de vloot van sir Ch. Napier zal voegen. Indien dit alles gegrond is, dan zouden de Fransche en Engelsche gouvernementen nu weder besloten hebben den veldtogt in het Noorden niet als gesloten te beschouwen, en dan is het te verwachten, dat men op nieuw eenige belangrijke operatie, waarschijnlijk tegen Reval, zal ondernemen. Dit is toch de eenige aannemelijke reden, waarom de Fransche admiraal zich op nieuw bij het Engelsche eskader zou voegen. Neemt men evenwel het reeds vergevorderde jaargetijde, de reeds ontvangene bevelen, de genomene maatregelen, die reeds ten deele zijn uitgevoerd, om de zeilschepen der beide vloten in hunne respectieve havens te doen terugkeeren, in aanmerking, dan kan men inderdaad de onderstelling van den Hamburgschen correspondent niet aannemen en komt men veeleer tot het besluit, dat de Fransche admiraal bevel heeft gegeven aan de schepen van zijne vloot, die nog in de Oostzee verspreid zijn, om zich bij zijn eskader te voegen, om de terugreis naar Frankrijk gezamenlijk aan te nemen.

De hospodar van Wallachije, prins Stirbey, door zijn [illegible] vergezeld, is den 28sten Sept. des morgens met eene stoomboot naar Bucharest vertrokken, waar hij [illegible] aankomen.

Uit Weenen wordt aan de *Cölnische Zeitung* geschreven, dat Rusland aan alle onzijdige staten, die verboden hebben de laatste Russische leening op de beurs te noteren, eene nota zou hebben gerigt om opelderingen over dat feit te vragen.

Uit Weenen wordt van den 29sten Sept. gemeld, dat de Oostenrijksche troepen, ten gevolge van de laatst gemaakte schikkingen, bevel hebben ontvangen, om van Galatz en Braila terug te keeren en die plaatsen geheel aan de Turken over te laten.

In de statenvergadering van Silezie, te Breslau gehouden, heeft de Koning van Pruissen verklaard, dat de verliezen door de overstrooming veroorzaakt, nog verre de cijfers te boven gingen, die in de officiële rapporten zijn opgenomen. De staten zouden dus middelen te beramen hebben, om de gevolgen van dit ongeluk af te weren. Hunne pogingen zouden op de ondersteuning van de Kroon kunnen rekenen.

De *Constitutionnel* meldt, dat het Oostenrijksche gouvernement onderhandelingen had aangeknoopt met eene maatschappij over den afstand der staats-spoorwegen. De regering verlangde 250 millioen guldens, die besteed zouden worden om het zeer in waarde gedaalde muntpapier in te trekken. De maatschappij was voornemens, dit papier tegen den lageren prijs in te wisselen en de winst zou gelegen zijn geweest in den hoogeren prijs, waartegen de staat het zou intrekken. Intusschen hebben hoogst gewigtige staatkundige beweegredenen van dit plan doen afzien.

Volgens de laatste aan de Pruissische kamers aangebodene staatsbegrooting, zou de diplomatische vertegenwoordiging van Pruissen in het buitenland 420,000 thaler kosten, behalve die van de legatiën en consulaten, die nog 74,000 th. vereischen. De hoogste posten zijn: de legatien te Londen, Parijs en Petersburg, 23,000 th.; te Weenen, 18,000 th.; te Madrid en te Frankfort, 15,000 th.; die te 's Gravenhage 16,000 th.

De Keizer en de Keizerin der Franschen zijn eergisteren avond van het kamp van Boulogne te Parijs teruggekeerd. Zij zijn onmiddellijk naar St. Cloud vertrokken.

De generaal Jacques de Bodisco, de gevangene Russische opperbevelhebber van Bomarsund, heeft in den *Courier de l'Eure* geprotesteerd tegen zekere gesprekken omtrent den aanval en de verdediging van Sebastopol, die een blad van Lyon hem in den mond had gelegd.

Te Athene is het sedert lang hangende vraagstuk omtrent de ontbinding of de bijeenroeping der Kamers beslist. Men verzekert dat ondanks den tegenstand van den Minister van Binnenlandsche zaken, het kabinet besloten heeft de Kamers den 1/13 November te doen bijeenroepen, welk tijdstip door de constitutie is aangewezen.

Eene telegrafische depêche uit Madrid van den 28sten meldt, dat de heer Salamanca daar is aangekomen en voegt er bij, dat de generaal Narvaez in die hoofdstad verwacht wordt. Dit strijdt met de berigten, volgens welke de maarschalk van de regering een paspoort had verzocht, om uit Spanje te vertrekken, welk besluit hij onder den indruk van de bestaande omstandigheden zou hebben genomen.

Het gerucht liep te Madrid, op den 28 Sept., dat er te Burgos ten gevolge van de duurte van het brood een oproer was uitgebarsten, ten gevolge waarvan eenige personen gedood waren.

De *Gazeta* van den 29sten heeft het besluit medegedeeld, waarbij onderscheidene gouverneurs der provincien worden ontslagen en door andere personen vervangen, die, naar men algemeen van oordeel was, tegen de nieuwe orde van zaken gestemd waren.

Alle bladen van Madrid hebben dezer dagen een belangrijk manifest van den generaal Prim, graaf van Reuss, medegedeeld; dit stuk heeft diepen indruk gemaakt en is zeer uitvoerig. Hij beschouwt al de rampen, die in den laatsten tijd Spanje geteisterd hebben, als het werk van de gematigde partij en acht het een groot ongeluk, wanneer die partij en de progressisten zich in de nieuwe Kamer vereenigen. Hij beweert, dat het heil van Spanje alleen in de progressistische partij te vinden is; hij wil eene hervorming van het belastingstelsel en een zedelijker beheer; de kerk moet zich niet in het staatkundige mengen.

In de meeste provinciën heerscht zeer weinig eenheid omtrent de verkiezingen, waarvan de dag echter met rassche schreden nadert.

Men spreekt ook van een manifest in constitutionnelen zin, dat door den graaf de Montemolin zou zijn uitgevaardigd.

De *Diario Espanol* verzekert, dat de dag der verkiezingen voor de provinciën Servilla en Catalonie is uitgesteld; dit uitstel zou gegrond zijn op de vrees voor de cholera en de vertragingen in het ten uitvoer leggen van de voorloopige maatregelen. Dit besluit zou ook tot de provinciën Huesca, Albacet en Badajoz worden uitgestrekt.

Men heeft herhaaldelijk bevestigd en ontkend, dat graaf Raousset Boulbon, die bij zijne laatste pogingen, om zekere provinciën van dat land in opstand te brengen in handen der Mexikanen is gevallen, gefusilleerd zou zijn. Het blijkt uit de depêches van den consul-generaal van Frankrijk in Mexiko, dat deze gelukzoeker nog leeft. De Fransche zaakgelastigde zou hem onder zijne bescherming hebben genomen, en er zijn van wege het Fransche gouvernement onmiddellijk bevelen gezonden, om ten zijnen behoeve vertoogen te doen bij den gouverneur in wiens handen hij gevallen is.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN DINGSDAG 3 OCTOBER.

In deze zitting zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen ten geleide van een gelijk getal ontwerpen van wet, als:

1°. Tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1854 (kosten van den Haarlemmermeerpolder).

2°. Houdende voorloopige bepalingen, betrekkelijk de regterlijke indeeling van den Haarlemmermeerpolder en de aangifte van den burgerlijken stand aldaar. — Drukken, ronddeelen en verzenden naar de afdeelingen.

Nog is ingekomen eene missive van den heer WINTGENS, ten geleide van een voorstel van wet, tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid. — Gelijk besluit.

Naar aanleiding van art. 78 van het reglement, was thans het woord aan den voorsteller. De heer WINTGENS heeft echter verklaard, dit niet te verlangen.

De VOORZITTER deelt mede, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs over hoofdstuk I der staatsbegrooting voor 1855, de heeren: Godefroi, Hoynck van Papendrecht, Rochussen, Dirks en Mackay; over hoofdstuk II dezelfde heeren; over hoofdstuk III, de heeren: Kien, Heemskerk, van Goltstein, van Nispen en Mackay; en over hoofdstuk IV dezelfde heeren, doch in plaats van den heer Mackay de heer Thorbecke.

De commissie van rapporteurs is gereed met haar eindeerslag over het ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1853. — Drukken, ronddeelen en de beraadslaging bepaald op aanst. Vrijdag, des namiddags ten 2 ure.

De vergadering gaat vervolgens over in comité-generaal

WETSONTWERP, HOUDENDE AFSCHAFFING VAN HET TONNEGELD.

Art. 1. Het vijf en twintigste hoofdstuk der algemeene wet van den 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* no. 38) en art. 7 der wet van 8 Augustus 1850 (*Staatsblad* no. 47) worden buiten werking gesteld.

Art. 2. Alle reeders, schippers en bevelhebbers van zeeschepen, aan de betaling van het vuur-, ton- en bakengeld onderworpen, zijn verpligt deze te doen meten door de daartoe aangestelde ambtenaren, ter plaatse alwaar de schepen zich ten tijde, wanneer zulks vereischt wordt, bevinden.

Die meting strekt tot verkrijging van den maatstaf voor het heffen van vuur-, ton- en bakengeld van zeeschepen, bedoeld bij art. 2 der wet van 13 Augustus 1849 (*Staatsblad* no. 40).

De tonnemaat van geladen bijleggers, als zoodanig bij de wet op den in- uit- en doorvoer erkend, wordt, wanneer zij zonder last gebroken te hebben weder uitgaan, door 's Rijks meters bij schatting bepaald, behoudens het regt van den reeder, schipper of bevelvoerder, om, ingeval van tegenspraak, eene meting te vorderen, waarvan de kosten alsdan door de in het ongelijk gestelde partij gedragen worden.

Art. 3. Iedere ton van een zeeschip wordt geacht gelijk te staan met duizend Nederlandsche ponden, vertegenwoordigd door anderhalf maal den teerling van de Nederlandsche el.

Gedeelten beneden het vierde van de kubieke el worden bij de meting niet berekend; die van een vierde el en daarenboven worden genomen voor eene halve el.

Art. 4. Door den meter wordt aan den schipper of gezagvoerder afgegeven een behoorlijk onderteekenden meetbrief in duplo, behelzende, behalve de opgave der vlag, welke het schip voert en hetgeen verder noodig is tot herkenning van hetzelve, de bevonden lengte, wijdte en holte en het getal der tonnen.

Art. 5. De reeders, schippers of bevelvoerders der zeeschepen kunnen binnen drie maal vier en twintig uren na de afgifte van den meetbrief ten koste van dezelve eene hermeting door twee andere ambtenaren of deskundige onzijdige personen vorderen.

Art. 6. De meetbrieven zijn niet langer geldig dan twee jaren na den dag der uitgifte. Wanneer na verloop van dien termijn de Nederlandsche schepen voor het eerst weder uitgaan en de vreemde voor het eerst weder binnenkomen moet eene hermeting plaats hebben, naar de uitkomsten waarvan eene nieuwe meetbrief wordt verleend.

Art. 7. Ieder tot de meting aangesteld ambtenaar is bevoegd om alle door andere gedane metingen, wanneer de schepen ongeladen zijn, buiten kosten der schippers door hermeting of anders te verifieren, en bij ontdekking van verschil zulks op den meetbrief aan te teekenen.

De bevoegdheid bij art. 5 aan de reeders, schippers of bevelhebbers toegekend, strekt zich mede tot zoodanige verificatie uit.

Art. 8. Aan geene zeeschepen wordt uitgaande expeditie positieve of negatieve acte van afrekening verleend, dan nadat de meetbrief is vertoond ten kantore van de los- of laadplaatsen, alwaar die ten blijke daarvan moet worden afgegeven.

Art. 9. De aldus afgeteekende meetbrief moet steeds op verbeurte eener boete van vijf-en-twintig gulden aan boord der uitgaande zeeschepen aanwezig zijn en aan de ambtenaren tot de recherche op hunne vordering worden vertoond.

Art. 10. In art. 3 van de wet van 8 Augustus 1850 (*Staatsblad* no. 47) wordt in de zinsnede »*hetzij door die schepen aan een verhoogd tonnegeld.... te onderwerpen*,» het woord: »*verhoogd*» weggenomen en vervangen door de woorden: *door Ons te bepalen.*

Art. 11. Deze wet vangt aan van kracht te zijn op 1o. Januarij 1855.

Lasten en bevelen.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

In verband met hetgeen reeds bij de aanbieding der begrooting over het jaar 1855 aan de Staten-Generaal is medegedeeld, wordt het nevensgevoegd wets-ontwerp aan het oordeel der Kamer onderworpen. Hetzelve strekt voorеerst tot afschaffing van het tonnegeld der zeeschepen, en ten andere tot behoud van de noodzakelijke bepalingen voor de nog gevorderde meting der zeeschepen.

De afschaffing meent de Regering te moeten aanprijzen als eene ontheffing, welke geheel in overeenstemming is met de milde beginselen van handel en scheepsvaart bij de wetten van 8 Augustus 1850 ten grondslag genomen. Want ofschoon het wel niet is gebleken, dat thans de scheepsongelden in de *Nederlandsche* havens tot een zoo veel hooger bedrag dan elders geheven worden, mag men echter niet ontveinzen, dat de ligging van sommigen dier havens bezwaren doet geboren worden welke voor groote en diepgaande schepen in andere zeehavens en bepaaldelijk te *Antwerpen* niet bestaan.

Wierd de tol, ten behoeve van *Nederland* op de *Wester-Schelde* van de Scheepvaart geheven, niet door de *Belgische* Regering aan de tolpligtigen teruggegeven, dan zou daarin een middel gelegen zijn om, ook met opzigt tot de bovenvermelde groote schepen, tusschen de *Nederlandsche* havens en *Antwerpen* eene meerdere gelijkheid van onkosten daar te stellen.

Tot dat doel kan thans echter alleen eene geheele opheffing van de belasting der tonnegelden bevorderlijk zijn, terwijl, zoo de scheepvaart daarvan in de eerste plaats de voordeelen zal genieten, de goede vruchten voor de inlandsche voortbrengers en verbruikers daarmede tevens gepaard gaan.

Eene vermindering van de scheeps-ongelden leidt toch noodzakelijk tot eene verlaging hoe gering dan ook, van de scheepsvrachten.

Het wets-ontwerp bevat voorts eenige bijzondere bepalingen, welke, behoudens enkele wijzigingen geheel overeenstemmen met hetgeen de wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* No. 38) ten aanzien der scheepsmeetingen voorschreef. Deze bepalingen zijn noodzakelijk geoordeeld om ook na de afschaffing van het tonnegeld de meting der zeeschepen te waarborgen. Het meten zal voor de scheepvaart eene formaliteit worden van geen noemenswaardig bezwaar, doch welke noodig is niet slechts om de Regering in staat te stellen de tonnen- en lastenmaat der zeeschepen in verband met de wet van 14 Maart 1819 (*Staatsblad* No. 12) in de zeebrieven te vermelden en om eene behoorlijke statistiek van de scheepsvaart te kunnen leveren, maar ook uit hoofde bij de wet van 13 Augustus 1849 (*Staatsblad* No. 40) op de vuur- ton- en bakengelden de tonnenmaat van de schepen tot maatstaf van die heffing is aangenomen.

De Minister van Finantien,
VROLIK.

's Gravenhage, 3 October.

Z. M. heeft aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag verleend, te weten: in Gelderland: 1ste afd., 8de bat., 1ste comp., aan Mr. L. C. D. van Dijk, als 2de luit.; in Zuidholland: 1ste distr., 1ste bat., 2de komp., aan P. van Voorthuijsen, als 2de luit.; 3de comp., aan H. Gautier, als 2de luit.; 2de distr. 2de bat., 1ste comp., aan J. Drost Az., als kapt.; in Zeeland: half-bat. no. 1, aan W. J. Zip, als kapt., en aan Jhr. C. P. Versluis van Krabbendijke, als 2de luit.; half-bat. no. 6, aan P. K. de Graaff, als 1ste luit. en aan L. Luijk, als 2de luit.; in Utrecht: 2de bat.. 5de comp., aan J. A. van Steijn, als kapt.; in Friesland: 2de afd., 3de bat., 5de comp.. aan F. P. de Zee, als 2de luit; in Overijssel: 4de bat., 3de comp., aan H. J. ten Wolthuis, en aan E. J. D. Mann, als 2de luit.; in Groningen: 5de bat., 1ste comp., aan P. L. de Boer, als kapt., aan J. E. Hamster, als 1ste luit. en aan H. F. Trip, als 2de luit., aan F. W. Laupman, als 2de luit.-kwartierm. bij het 5de bat. in Overijssel, aan A. Ravenbroek, als 1ste luit, bij de 4de com., 2de bat., in Groningen; 2o. bij de rustende schutterijen benoemd: in Noordbrabant: 3de afd., 2de bat., staf, tot majoor-komm. B. L. van Rekum; in Gelderland: 1ste afd., 3de bat., 1ste comp., tot 2den luit. J. H. F. Umbgrove; 2de afd., 2de bat., tot 2den luit., G. L. G. van Ditzhuijzen; 5de comp., tot kapt. M. J. de Man, tot 1sten luit. H. D. Wijking, tot 2den luit. J. G. L. F. d'Harvant; in Zuidholland: 1ste distr., 1ste bat., tot 2den luit. F. I. van Voorthuijsen en A. G. W. Bell; 3de comp., tot 2den luit J. C. van Osselen; in Zeeland: half-bat. no. 1, tot kapt. C. M. van Visvliet, tot 1sten luit. P. P. Slegt, tot 2den luit. S. J. Bertel; bataillon no. 4, tot kapt. A. Le Clercq P. Azn., tot 1sten luit. G. P. Roos, tot 2den luit. P. H. B. Motké; half-bat. no. 6, tot 1sten luit. J. Soeters, thans 2de luit., tot 2den luit. J. H. Moolenbrgh en C. Stoutjesdijk; in Friesland: 2de afd., 1ste bat., 1ste comp., tot 2den luit. T. D. Abbing, 3de bat., 5de comp., tot 2den luit. A. A. Kat; in Overijssel: 5de bat., staf, tot 2den luit.-kwartierm. H. ter Horst, 3de comp., tot 2den luit W. H. Jordaan, in Groningen: 2de bat., 4de comp., tot 1sten luit. D. Nanninga, tot 2den luit. L. van Clooster; 5de bat., 1ste comp., tot kapt. G. Addens, tot 1sten luit. P. F. Onnes, tot 2den luit. U. E. Post en E. T. van Barenberg.

Z. M. heeft den heer F. P. Jamin, controleur van het buitengewoon zegel te 's Gravenhage, in dezelfde hoedanigheid naar Amsterdam verplaatst; en benoemd tot ontvanger der registratie en domeinen te Purmerend, den heer J. H. van Nouhuijs, thans dezelfde betrekking te Heusden vervullende.

Z. M. heeft benoemd bij het regement jagers te paard: tot ritmeester, 3de kl., den 1sten luit. F. W. von Daehne, van het corps; tot 1sten luit., den 2den luit. jhr. W. J. K. ridder van Rappard, van het 2de regement dragonders.

---

* Wij herinneren onze lezers, dat morgen, Woensdag alhier de verkiezing zal plaats hebben van twee leden voor den gemeenteraad, in plaats van de heeren Mr. A. G. C. Alsche en Jhr. Mr. A. van der Goes.

Door de verschillende kiesvereenigingen zijn tot kandidaten voor die betrekking gekozen de heeren:

Nederland: J. F. Volgraff en W. H. Waldeck.
Regt voor allen: J. F. Volgraff en W. H. Waldeck.
Vaderland en Koning: J. W. H. Smissaert en L. F. Jordens.
Nederland en Oranje: L. F. Jordens en Mr. M. A. Hartman.
De Eendragt: Mr. J. F. H. Nedermeijer ridder van Rosenthal en S. C. J. van Aalst.

---

* De Kiezersvereeniging *Regt voor allen* heeft, in hare zitting van gisteren avond, tot kandidaten voor het lidmaatschap van den gemeenteraad alhier, gekozen de heeren J. F. Volgraff en W. H. Waldeck.

---

* De commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer verwittigt de belanghebbenden, dat over de Ringvaart, tegenover het dorp Bennebroek, eene brug wordt gebouwd, waarbij des nachts, zoo lang de doorvaart daar minder gemakkelijk is, een lantaren zal branden; — en noodigt de voorbijvarenden uit, op het aangewezen punt, ter voorkoming van ongelukken, de noodige voorzigtigheid in acht te nemen.

---

* Nederlandsche Bank. Opgaven naar aanleiding van het Koninklijk besluit van 9 Julij 1852 (*Stbl.* no. 124): omloopende bankbiljetten *f* 91,414,370.00 saldo's van rekeningen-courant *f* 12,520,654.10; munt en munt-materiaal *f* 99,556,987.20½.

Wij lezen in *de Tijd* het volgende: Onderscheidene provinciale bladen blijven zich nog bezig houden met het artikel van de *Amsterdamsche Courant*, waarin de leden van de Tweede Kamer op eene, ook voor velen hunner, zoo verrassende wijze geklassificeerd werden. In zoo verre wij het kunnen nagaan, is er over het groepeerings-talent van de *Amsterdamsche* maar ééne stem: het stoort zich niet aan feitelijke gegevens en raadpleegt geene antecedenten; de fantasie vrij spel latende, amuseert het zich met combinatien op het geduldig papier neêr te krabbelen, welke het heel aardig vindt, maar die zelfs de politieke dilettanten doen glimlagchen; en, bij slot van rekening, zou het wel eens kunnen gebeuren, dat vele leden der Kamer, al ware het slechts om het groepeerings-talent van de *Amsterdamsche* te beschamen, de getals-sterkte van partijen gingen vergrooten, welke de speelsche fantasie van de *Amsterdamsche* het oirbaar achtte zoo onbeduidend als mogelijk was voor te stellen. Zietdaar, hoe het artikel van de *Amsterdamsche* in onderscheidene provinciale bladen besproken wordt.

Wij laten het gaarne, als het betamelijk is, aan het oordeel van de leden der Tweede Kamer zelven over te bepalen, op welke wijze zij aan onze niet heel voorzigtige stadgenooten zullen doen gevoelen, dat het spel der verbeelding, op politiek gebied, vaak meer kwaad dan goed te weeg brengt. Intusschen heeft het ons genoegen gedaan te zien, dat de *Noord-Brabanter* niet gedesavoueerd is geworden, toen hij openlijk tegen de willekeurige plaatsing van den heer Luyben onder de ministeriëlen quand-même geprotesteerd heeft. Van onzen kant achten wij ons geregtigd om met geen minderen nadruk op te komen tegen de dwaasheid, ja, de dwaasheid, om den heer van Nispen van Sevenaer eene plaats aan te wijzen in de Kamer tusschen de heeren Schimmelpenninck van der Oye en de Kempenaer. Geen lid der Kamer toch kan een meer onafhankelijk standpunt innemen dan de heer van Nispen, die, aan geene partij verbonden, ten allen tijde getoond heeft slechts het heil van het Vaderland en geen partij-belang op het oog te hebben, en die dit tracht te bevorderen, door te ondersteunen alles wat hem goed toeschijnt, door te strijden voor wat hij als waar en regt en billijk beschouwt, en door de belangen van de mindervermogenden en zwakken tegenover de rijken en aanzienlijken en magtigen, zooveel in zijn vermogen is, te beschermen. En des ondanks zou die zelfde heer van Nispen het best te flankeeren zijn door de heeren Schimmelpenninck en de Kempenaer! Men heeft niet meer noodig dan dit, om in te zien, dat de *Amsterdamsche*, bij het opmaken van hare klassificatie, met schier onvergeeflijke onbezonnenheid is te werk gegaan.

De *Amsterdamsche Courant* zegt, dat de directie der duinwater-maatschappij te Amsterdam zich onlangs schriftelijk tot het hoofdbestuur van het Metalen Kruis heeft gewend, met aanbod om indien het in 1856 op te rigten monument in het midden van het Damplein aldaar wordt geplaatst en zoodanig kon worden ingerigt, dat het kon worden aangewend voor eene hoogspringende fontein, de duinwater-maatschappij op hooge nationale feestdagen, later door haar in overleg met het hoofdbestuur te bepalen, gedurende zekere uren van den dag het voor zoodanige fontein benoodigde water om niet zou leveren. Het hoofdbestuur moet dat aanbod zeer gunstig hebben aangenomen.

Bij de plaatselijke Commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam zijn op 1 en 2 October aangegeven 9 mannen en 4 vrouwen, waarvan in het hospitaal zijn opgenomen 4 mannen en 2 vrouwen. Blijvende alzoo in behandeling 12 personen

---

Te Brussel is eergisteren aan de gevolgen eener leverziekte overleden, de heer Gihoul Matthieu, hoofdbestuurder der naamlooze Antwerpen Rotterdamsche Spoorwegmaatschappij.

Uit Leeuwarden wordt geschreven, dat de heeren van Heemstra c. s. zich genegen hebben verklaard de verlangde uitbreiding te geven tot aanleg van spoorwegen. De concessie, die alsnu aan genoemde heeren zal worden verleend zijn: 1o. Van Harlingen, over Leeuwarden en Groningen naar Leer; 2o. Van Leeuwarden naar Zwolle; 3o. van Groningen naar Zwolle; 4o van Zwolle naar Arnhem; 5o. van Kampen over Zwolle naar Rheine.

Uit den Helder wordt gemeld, dat de heer A. Sol, officier-machinist aan boord van Zr. Ms. stoomschip Amsterdam overgeplaatst is naar 's Rijks werf te Vlissingen, om het veranderen der stoommachines van de *Phoenix* en *Hecla* te dirigeren; terwijl als 1ste machinist op eerstgemelden bodem is geplaatst de heer Laureij.

Per Telegraaf.

Weenen, Dingsdag 3 October. De Turksche gezant alhier heeft gisteren avond de volgende telegrafische depêche ontvangen:

»Bucharest, Zaturdag 30 September.

»Zoo even is alhier een koerier aangekomen met depeches voor Omar-Pacha, die zich te Silistria be[...] koerier heeft de tijding medegebragt, dat Sebas[topol] de geallieerden is genomen; dat dit wapenfeit is[...] ten koste van een aantal menschenlevens. 18,000 zijn gesneuveld, en 22,000 (?) zijn als krijgsgevangenen den Engelschen en Franschen in handen gevallen; forten, het fort Konstantijn en nog een ander, zijn in de lucht gesprongen. Vorst Menzikoff is met het overgebleven gedeelte der vloot naar de binnenhaven terugge[trokken] en heeft verklaard, dat hij de lont in het kruid zou [steken], indien de aanval langer werd voortgezet. De [be]hebbers der geallieerde legers hebben toen aan Men[zikoff] een bedenktijd van zes uren toegestaan.

Konstantinopel zal tien avonden feestelijk verlicht w[orden].

De turksche gezant heeft echter nog geen officieel [be]rigt van Omer-pacha ontvangen; doch verwacht dit [elk] oogenblik.

Petersburg, 26 September. Bij keizerlijke uk[aze is] de uitvoer van granen naar Oostenrijk verboden. Dit [ver]bod treedt heden reeds in werking.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 3 October 1854.

Fonds	Pct.	Koers	Fonds	Pct.	Koers
Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	60 11/16 3/4		Pct.	
Dito Certificat.	3	72 1/8 1/8	*Hope* 1798/1816	5	100[...]
Dito Dito.	4	90 7/8 1, 90 7/8	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½	89	Dito Dito	4½	
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	78[...]
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	2½	48 1/8	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 7/16 1/2	Obligatiën	4	68[...]
Dito Buitenl.	3	38 1/4			
D° Binnenl. 6/m.	3	32 15/16 3 15/16	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		5 3/16	Metaliek	5	70[...]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	70
Portugal.			Dito lett. B.	5	70
Londen nieuwe.	5	36 13/16 7/8	Dito 1847	2½	35 11/16
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	3[...]

Mexic., te Lond 3 pct. 23 1/16, 7/8; dito Onb. 23 1/16 [...]

De markt was heden in betrekking tot de tot nog [...]kende berigten van de Krim, flaauw gestemd, zonder [...] handel in eene der genoteerde fondsen iets bijzonders opleve[rde]; alleenlijk in Oostenrijksche was nog al eenige levendig[heid], doordien er aanvankelijk in dezelve eenige kooporders w[erden] geeffectueerd, waardoor ze verder schenen vooruit te [...] gaan, en tegen de sluiting ten gevolge van eenige verkoo[p]ders, weder bijna geheel tot op hun vorig standpunt [...] liepen.

FRANKFORT, Vrijdag 29 September. Metalliek [...] 72; Spanje binnenl. 3 pct. 33; dito 1 pct. 18 7/16.

LONDEN, Maandag 2 October. Slotkoers: Consols [...] 95 7/8, 3/4; N. Mexic. 3 pct. 24 3/4, 7/8; Spanje 1 pct. 18[...]. Fondsen hooger op het berigt van de inneming [van] Sebastopol.

PARIJS, Maandag 2 October. Fr. 4½ pct. 98.90[...] 3 pct. 76; Sp. binn. 3 pct. 33 3/8; dito 1 pct. 18[...] Metall. 85½.

WEENEN, Maandag 2 October. N. Metall. 85½; [...] Zilver Leen. 98 3/8; Lombardo 92½; Bankactien 1262; [...] Wissel Londen 11.18; dito op Parijs 135½.

MADRID, Vrijdag 29 September. Sp. 3 pct. 33[...] N. 1 pct. 18⅛.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[hage].